

Warszawa, 24 lipca 2014 r.

Informacja prasowa

Odpowiedź prasowa na artykuł „Co czeka szkolne laboratoria” opublikowany w serwisie edunews.pl

Dr Jacek Francikowski na łamach serwisu edunews.pl przytoczył rekomendacje IBE dotyczące wyposażenia szkolnych pracowni. Uważa, że proponowany sprzęt nie jest nowoczesny. Ma rację. Jednak rekomendacje dotyczyły minimalnego wyposażenia pracowni, które pozwoli realizować podstawę programową i rozwijać umiejętność pracy metodą badawczą. Tak jak autor artykułu uważamy, że warto rozmawiać o tym, czym powinny stać się w przyszłości szkolne laboratoria – piszą dr Barbara Ostrowska i Urszula Poziomek

W oficjalnych rekomendacjach Pracowni Przedmiotów Przyrodniczych IBE dotyczących wyposażenia pracowni w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych nie przedstawiono wielu możliwości monitorowania prac doświadczalnych, jakie stwarzają nowoczesne technologie.

Inne było bowiem założenie powstania tego dokumentu. Miał rekomendować sprzęt, który jest niezbędny do realizacji doświadczeń, obserwacji i pomiarów zalecanych podstawą programową przedmiotów przyrodniczych. A zalecane w podstawie doświadczenia nie wymagają zaawansowanego sprzętu. Mają one przede wszystkim służyć do kształtowania i rozwijania umiejętności pracy metodą badawczą i posługiwania się metodą naukową uczniów, co stanowi jeden z głównych celów kształcenia przyrodniczego. Mają służyć również do wykształcenia nawyków myślenia analitycznego i krytycznego.

Zatem rekomendacje powstały przede wszystkim po to, by upowszechnić metodę laboratoryjną w szkołach i zmienić podejście nauczycieli do nauczania przedmiotów przyrodniczych. To niezbędne, by w kolejnym etapie rekomendować rozwiązania, które są stosowane w szkołach amerykańskich czy francuskich – gdzie funkcjonują laboratoria, podobne do zapleczy naukowych polskich szkół wyższych.

Badania realizowane w IBE jak również w innych placówkach badawczych wskazują, że nauczyciele nie zawsze realizują zalecane podstawą programową doświadczenia, obserwacje i pomiary na lekcjach przedmiotów przyrodniczych (patrz Raport o Stanie Edukacji 2013, IBE, 2014). Uczniowie rzadko mają możliwość przeprowadzenia bardzo prostego eksperymentu chemicznego czy biologicznego, jeśli już, to obserwują pokaz w wykonaniu nauczyciela.

W dodatku prowadzeniu prac badawczych wykraczających poza podstawę programową nie sprzyja liczba godzin przeznaczana na realizację zajęć dydaktycznych obowiązkowych dla wszystkich uczniów. To także wzięto pod uwagę przygotowując rekomendację. Zwracaliśmy w

nich m.in. uwagę na możliwość łączenia godzin dydaktycznych w bloki. Jest to niezwykle przydatne w przedmiotach przyrodniczych.

W tej sytuacji rekomendowanie sprzętu przydatnego do doświadczeń wykraczających poza podstawę programową wydaje się niewłaściwe – tym bardziej, że z danych zgromadzonych przez Pracownię Przedmiotów Przyrodniczych IBE wynika, iż część nauczycieli nie jest przygotowana do wykorzystywania podstawowego sprzętu i oprogramowania ICT (tablica multimedialna, laptop czy projektor) w inny sposób niż do przygotowania i pokazu prezentacji multimedialnych.

Formułując rekomendacje założyliśmy, że listy wyposażenia pracowni nie są zamknięte. Szkoła, która jest już wyposażona w podstawowy sprzęt i w której pracują nauczyciele wiedzący jak wykorzystać ICT do monitorowania doświadczeń i pomiarów oraz matematycznego opracowywania ich wyników z użyciem specjalistycznego oprogramowania, może wzbogacać swoje pracownie o bardziej specjalistyczny sprzęt. Jak najbardziej to rekomendujemy.

Cieszymy się, że dr Jacek Francikowski uznał za cenne rekomendowane warunki brzegowe szkoleń dla nauczycieli, a także ogólne propozycje reorganizacji pracy szkół. Cenne są dla nas jego merytoryczne uwagi. Zgadza się z wnioskiem, że warto rozmawiać o tym, czym mają być szkolne laboratoria. Do takiej rozmowy dr. Francikowskiego zapraszamy.

Dr Barbara Ostrowska
Urszula Poziomek

Informacja o Instytucie Badań Edukacyjnych:

Instytut Badań Edukacyjnych (IBE) zatrudnia około 150 badaczy zajmujących się edukacją – socjologów, psychologów, pedagogów, ekonomistów, politologów i przedstawicieli innych dyscyplin naukowych – wybitnych specjalistów w swoich dziedzinach. Instytut uczestniczy w krajowych i międzynarodowych projektach badawczych, przygotowuje raporty, sporządza ekspertyzy oraz pełni funkcje doradcze w tym zakresie, aktywnie promuje politykę edukacyjną opartą na faktach (*evidence-based policy and practice*) i szczególnie dużą wagę przywiązuje do badań, których wyniki mogą zostać wykorzystane w praktyce i polityce edukacyjnej na szczeblu krajowym, jak i lokalnym.

www.ibe.edu.pl

Informacje o projekcie Entuzjaści Edukacji:

Celem głównym projektu systemowego „Badanie jakości i efektywności edukacji oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego” (Entuzjaści Edukacji) jest wzmocnienie systemu edukacji w zakresie badań edukacyjnych oraz zwiększenie wykorzystywania wyników badań naukowych w polityce i praktyce edukacyjnej oraz w zarządzaniu oświatą. Projekt jest realizowany przez IBE ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

www.eduentuzjasci.pl